

V poslednjih oddelkih se brani pisatelj proti napadom M. Cara in govorí o prevodu, o akcentih na slikih, o komentarjih, o imenu »Rolando« in o izdanju samem . . . Na strani 87. trdi pisec, da more kako stvar presojati in kritikovati samo tisti, ki je sam kaj takega ustvaril, torej črevlje samo črevljar, slike samo slikar, pesmi samo pesnik. Tu se pač moti gospod Stanojević, posebno glede na umetnost. Umetnost ima svoj izvor ne v znanju nego v čuvstvu. Znanja in tehniške spretnosti nima vsakdo, čuvstvo pa ima vsakdo. Ako si kdo estetiški t. j. čuvstveni okus ugladi, takisto lahko sodi kakor kak strokovnjak sam, kak vtisk dela kak umotvor na čuvstvo; torej more soditi o sliki ne samo slikar, nego tudi drug estetiški naobražen človek, ali je lepa ali ne; slikar povrh tega še lahko pove, ali so barve trajne ali ne. Glasbo lahko sodi tudi neglasbenik, saj inače ne bi nihče mogel govoriti, ali je kompozicija lepa ali ne, ako ne bi bil slučajno sam glasbenik. In kje bi bila celo meja med umetniki? Ali bi mogel manj darovit slikar, glasbenik, pesnik presojati bolj darovite slikarje, glasbenike in pesnike? Naposled bi človek, ki ni pesnik, sploh ne smel izreči sodbe, ali mu ugajajo pesmi kakega pesnika ali ne, nego bi se moral najprej obrniti do kakega pesnika, ki bi mu potem povedal, ali se ima dotednemu pesniškemu delu čuditi ali ne, ali ga ima visoko ali nizko ceniti . . .

Omenili smo že pisateljevo teorijo o diftongih. Kot kuriozum naj omenimo še, da imenuje češki ſ mešanico od r + ž, da trdi, da nima noben narod toliko glasov kakor srbski, da je iz stsl. b postal najprej je potem i in napisled ije, torej: bělo, bjělo, bělo, bijělo. Tu se pač lahko reče, da ne sme vsakdo o vsem soditi; saj filologija je znanstvo, ne umetnost.

R. P.

Slovanský přehled. Sborník statí, dopisův a zprav ze života slovanského. Pod tem zaglavjem je začel to jesen češki pisatelj Adolf Černy izdajati mesečník, katerega ime že označuje njegov program. Pravzaprav bi bili po številnosti najbolj poklicani Rusi, da bi izdajali takšno vsceslovansko kulturno revijo. Toda dosedaj se je pokazalo, da tam, žal, niso ugodna tla za takšna časniška podjetja. Razlogi so različni in izobraženim čitateljem ne neznani . . . Zato pa z veseljem pozdravljamo novi »Slovanský přehled« bratov Čchov, saj so baš oni že od nekdaj najglasnejše poudarjali prosvetno vzajemnost slovansko v poeziji, v knjigi in v žurnalistiki. Rajni Edvard Jelinek je nekaj let izdajal svoj »Slovanský sborník«. Ta list je bil prenčhal, a zopet se je javila potreba lista s podobno namero in nalogo. »Spoznavajmo se!« — po tem zlatem geslu se hoče nova revija ozirati na vsa slovanska plemena z enakim zanimanjem, premotrovati hoče vse sočasno življenje slovansko, kakršno stopa na dan v literaturi, v znanosti, v umetnosti, v politiki, v strujah socialnega gibanja, v najnovejših svetovnih vprašanjih itd. . . Za svoje resno delo si je izbral uredništvo dve zvezdi-vodnici: ljudszen in resnico. Samo resnični, objektivni dopisi, temeljito preštudirane in dobro premišljene razprave morejo koristiti listu in stvari sami. Dosedaj sta izšla dva zvezka, v katerih čitamo med drugimi zanimivimi članki tudi več dopisov o Slovencih. O naši literaturi (o našem časnikarstvu) piše naš češki prijatelj g. Lego. List se naroča v Pragi pri založniku Šimačku. Celotna cena 3 gld. 20 kr.

A. Aškeri.

Jakov Petrovič Polonskij, znamenit ruski pesnik, eden izmed epigonov Puškinovih, je umrl dne 30. oktobra v Petrogradu. Rojen 1. 1820. je bil vrstnik Majkova, Feta in Bjelinskega.

A. A.